

MIT KELL TUDNIA ANNAK, AKI ÍRORSZÁGBAN ÉLNE, DOLGOZNA?

ÍRORSZÁG

Terület: 70 273 km²

Főváros: Dublin

Tartományok száma: 29

Népesség: ~ 4,76 millió fő

Beszélt nyelvek: ír, angol

Fizetőeszköz: euro

1. BEUTAZÁS, TARTÓZKODÁS, BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

Írországba utazni érvényes útlevelemmel vagy személyi igazolvánnyal lehet. Az uniós irányelv értelmében Írországban az uniós polgároknak három hónapot meghaladó tartózkodás esetén sincs regisztrációs kötelezettségük.

Az EGT tagországok állampolgárainak harmadik országbeli családtagjai számára azonban három hónapon túli tartózkodás esetén a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságon (Garda Síochána) tett bejelentési kötelezettség teljesítése mellett tartózkodási kártyát (residence card) is kell igényelni.

A tartózkodási kártya a szükséges formanyomtatvány kitöltését követően az Ír Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (INIS) európai uniós ügyekkel foglalkozó osztályán igényelhető.

2. ÁLLÁSKERESÉS, MUNKAVÁLLALÁS

Munkavállalási feltételek

A legtöbb ágazatban, illetve szakmában a munkaadó és a munkavállaló a **kollektív szerződés** alapján egyezik meg a fizetésről, valamint az egyéb feltételekről. A munkaviszony megszűnése esetén a munkáltató igazolást ad a foglalkoztatás időtartamáról, a fizetett munkabérről. A kiadott adatlapon a befizetett adók és tb-járulékok is szerepelnek.

Írországban a minimálbér 9,25 euró óránként. Ehhez a *minimálbérhez legalább 2 év munkaviszony kell.* **Havi minimálbér nincs megállapítva.**

A munkavállaláshoz nélkülözhetetlen az angol nyelv megfelelő szintű ismerete.

Munkavállaláshoz szükséges iratok Írországban:

A magyar állampolgárok munkavállalási engedély nélkül vállalhatnak munkát Írországban.

Írországban a munkaszerződések megkötése törvényileg szabályozott. Jogszabályi előírás alapján a munkáltató a munkavállalás megkezdésétől számított két hónapon belül köteles a munkavállaló számára biztosítani egy, a foglalkoztatás körülményeiről/feltételeiről szóló írásos nyilatkozatot.

Írországban a munkába állás feltétele az ún. PPS-szám kiváltása. A PPS-szám szükséges a társadalombiztosítási rendszerbe való belépéshez, egészségügyi ellátás igénybevételéhez, lakhatáshoz, jogosítvány megszerzéséhez, közszolgáltatások igénybevételéhez. PPS számot Írországba érkezést követően lehet igényelni a helyi társadalombiztosítási irodában (social welfare office). Az igényléshez szükséges dokumentumokról az ír kormányzati portálon található bővebb információ. www.citizen-sinformation.ie (Social Welfare » Irish social welfare system » Personal public service number) Munkavállalásról, a munkavállalói jogokról hasznos információ található az alábbi honlapokon: www.citizen-sinformation.ie/en/employment www.workplacerelations.ie (What you should know » Terms of Employment)

Álláskereső

Álláskereső céljából érdemes tanulmányozni **álláskeresőssel foglalkozó internetes oldalakat** és álláshirdetéseket tartalmazó újságokat. A napilapokban és azok honlapján is található álláshirdetések. A legfontosabb napilapok Írországban: Irish Independent (www.independent.ie), The Irish Times (www.irishtimes.com), The Irish Sun (www.thesun.ie), The Herald (www.herald.ie). Az **állásközvetítő ügynökségek** szinte minden ágazatban közvetítenek munkavállalókat. Szolgáltatásaik az álláskereső számára ingyenesek, a pályázati dokumentumok összeállításához kapcsolódó tanácsadás azonban rendszerint térítésköteles.

3. ADÓZÁS, TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS, ÁLLÁSKERESÉSI ELLÁTÁS

Adózás

Írország és Magyarország között érvényben levő kettős adóztatás elkerülését célzó egyezmény értelmében **a megszerzett jövedelem után csak az egyik tagállamban adózik.** A munkavégzés helye szerinti tagállamban adózik a nem önálló munkáért kapott fizetés vagy más hasonló térítés után, ha

- a munkavégzés időtartama meghaladja a 183 napot, vagy
- a munkavégzés időtartama kevesebb, mint 183 nap, de a fizetést a munkavégzés helye szerinti illetékeséggel bíró munkáltató vagy annak telephelye biztosítja.

Mennyi adót kell fizetni?

A megkeresett jövedelem után adót kell fizetni, melynek összegét a munkáltató vonja le a fizetésből. Ezt a rendszert hívják PAYE (Pay As You Earn: fizess, amikor kapod) rendszernek. Az adó mértéke függ a jövedelem nagyságától és az adózó személyes körülményeitől.

Négy fő érték szükséges a fizetendő adó meghatározásához, melyet az adóhatóság (Revenue Commissioner) állapít meg:

Normál adósáv felső határa (Standard Rate Cut Off Point – SRCOP)

Adóvisszatérítés mértéke (Tax Credit)

Adókedvezmények mértéke (Tax Allowance)

Járulékok

Ezek ismeretében az adóját úgy tudja kiszámítani, hogy veszi az éves jövedelmének a normál sávba eső részét, és kiszámolja annak 20%-át, majd veszi jövedelmének normál adósáv felső határát meghaladó részét, és kiszámolja annak 40%-át. E kettő érték összege az éves adója, melyet csökkenteni kell az adóvisszatérítés és adókedvezmények értékeivel. Így kapja meg a ténylegesen fizetendő adó összegét.

SRCOP meghatározása

A normál adósáv felső határa az adózó személyes körülményeinek függvénye: SRCOP

Egyedülálló személy	€36 400
Házaspár 2 jövedelemmel	€72 800
Gyereket egyedül nevelő személy	€40 400

Adókedvezmények

Az adókedvezmények az adózandó jövedelmet csökkentik. Mivel az adó kiszámítása előtt a bruttó jövedelemből kell levonni, értéke attól függ, hogy az adózónak melyik a legmagasabb adósávja.

Adó visszatérítés (Tax Credit) meghatározása

Az adóvisszatérítés csökkenti a befizetendő adó mennyiségét. Mivel ezt az adó kiszámítása után kell levonni, értéke független a jövedelem nagyságától.

Az adót az Ön új munkaadója vonja le a fizetésből a PAYE rendszer szerint. Ahhoz, hogy meggyőződhessen arról, hogy az adóját helyesen intézik már a kezdettől fogva, valamint, hogy munkaadója a helyes adóösszeget vonja le a fizetéséből, két dolgot kell tennie:

Adja át munkáltatójának a személyi PPS (Személyi Adóazonosító) számát, aki ezt követően az adóhivatalnál bejelenti a munkavégzés megkezdését.

Miután megkapta a személyes PPS számát a Szociális Védelmi Minisztériumtól, a 12A (Application for a Certificate of Tax Credits and Standard Rate Cut-Off Point, azaz Adókedvezmény és mérsékelt adósáv megállapítás igénylése) formanyomtatvány kitöltésével és az adóhivatalnak való elküldésével kérelmezheti az adójóváírási igazolását. A 12A formanyomtatványt a munkaadójától is igényelheti, aki egyben tájékoztatást is ad arról, hogy melyik adóhivatalhoz kell beküldenie a kitöltött 12A formanyomtatványt. Ha munkáltatójánál nem áll rendelkezésre ilyen nyomtatvány, akkor bármelyik adóhivatalnál igényelheti, vagy megkérheti az 1890 306 706-os telefonszámon. Ezt a bejelentést már tanácsos akkor megtenni, amint egy állásajánlatot elfogad – még akkor is, ha részidős vagy időnymunkáról van szó. Ez lehetővé teszi a munkáltató és az adóhivatal számára, hogy az adókedvezmény és a mérsékelt adósáv megállapítása már az első fizetésnap előtt megtörténjen.

Társadalombiztosítás

A társadalombiztosítás Írországban a szociális ügyekért felelős minisztérium (Department of Social Protection) felügyelete alá tartozik. 16 éves kor felett valamennyi munkavállalónak kell társadalombiztosítási járulékot fizetni. A munkavállalók ún. bérhez kötött társadalombiztosítási járulékot fizetnek (PRSI-Pay Related Social Insurance), amelyet a munkáltató von le és fizet be a minisztérium részére. A PRSI egy része a társadalombiztosítási alapba, másik része az egészségbiztosításba kerül. A társadalombiztosítási járulékot a munkáltató köteles a munkabérből levonni. Ezt minden munkavállaló vonatkozásában személyre szólóan nyilvántartják. Valamennyi munkáltatónak törvényi kötelessége, hogy fizetési jegyzéket mellékeljen minden bérfizetéskor, amelyen a bér, illetve a levont adók mértéke van feltüntetve. Általában a levont tb-járulékokat is feltüntetik rajta. A minisztérium évente végez ellenőrzéseket a munkáltatóknál, hogy előírászerűen fizetik-e a járulékokat. A járulék mértéke a munkabér és foglalkozástól függő tb-besorolástól függően változhat.

További információ az alábbi weboldalon érhető el: www.citizen-sinformation.ie (Social Welfare » Irish social welfare system » Social Insurance (PRSI) » Social insurance classes)

Egészségügyi ellátás

Az írországi álláskereső és az ír egészségbiztosítási rendszerben létrejött biztosított jogviszonyt megelőzően a magyar egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek az Európai Egészségbiztosítási Kártyával vehetnek igénybe orvosi látogatásokat.

Az Írországban történő munkavégzés ideje alatt történő hazautazása esetén az ír egészségbiztosító által kiállított Európai Egészségbiztosítási Kártya biztosítja Magyarországon az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot.

Amíg Magyarországon lakóhellyel rendelkezik, és az ír biztosítási rendszerbe be-, illetve e kilép, a hazai lakóhely szerinti egészségbiztosító felé bejelentési kötelezettséggel tartozik, melynek a biztosítás létrejöttét, illetve megszűnését követő 15 napon belül eleget kell tennie. Fontos tudni, hogy a külföldi biztosítási jogviszony megszűnésének bejelentésekor a külföldi biztosító vagy a nemzetközi szervezet által kiadott EU-s formanyomtatványt vagy a biztosítási időszakról szóló egyéb igazolást is csatolni kell a bejelentéshez.

További információ a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő weboldalán érhető el: www.neak.gov.hu (»Lakosságnak »Ellátás külföldön »Külföldön munkát vállalók bejelentése)

Az ír egészségbiztosítónál kötelező kijelentkezni, ha valaki hazatér. A külföldi biztosítás megszűnését a kinti biztosító által kiállított formanyomtatvánnyal vagy hatósági igazolással szükséges igazolni a magyar hatóság felé.

A nyugdíjkorhatár Írországban egységesen 66 év.

Álláskeresési ellátás

Az írországi munkaviszony megszűnése esetén, hazatérés előtt ajánlatos felkeresni a helyi munkaügyi hivatalt, és kérni a munkaviszony igazolását az ún. PDU1 nyomtatványon, valamint érdeklődni a munkanélküli ellátás igénybevételének lehetőségéről.

Amennyiben Írországban álláskeresési ellátásban részesül, más tagállamban történő álláskeresésének idejére kérelmezheti járadékának exportját. Utolsó munkavégzésének helye szerinti tagállam munkaügyi szerve által folyósított ellátását az ún. PDU2 nyomtatvánnyal exportálhatja maximum 6 hónapra.

4. VÉGZETTSÉGEK ELISMERTETÉSE

Végzettségek elismertetése

Az Európai Unió közösségi jogi szinten kizárólag a szabályozott szakmák (Regulated professions) gyakorlásáról rendelkezik, ezek körét azonban minden ország maga határozza meg és köti bizonyos végzettség vagy képzettség meglétéhez. Ahhoz, hogy valaki jogosulttá váljon ilyen foglalkozások gyakorlására, kérnie kell az adott ország illetékes hatóságától bizonyítványt, oklevele elismerését. Az egyes országok szabályozott szakmá-

iról az Európai Bizottság honlapján lehet tájékozódni. (<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/>)

Ha egy szakma nem minősül szabályozottnak, az elismerés az adott ország nemzeti joga szerint történik. Ilyenkor rendszert a munkáltató dönti el, hogy az adott képzést megfelelőnek tartja-e az ellátandó munkához.

Az ENIC-NARIC (European Network of Information Centres – National Academic Recognition Information Centres) hálózat irodái nyújtanak tájékoztatást arról, miként történik országukban a külföldi oklevelek elismertetése.

Az írországi központ elérhetősége: www.naric.ie

Az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központja, a magyar ENIC/NARIC iroda az igénylő kérelmére a magyar bizonyítványokról és oklevelekről (az egészségügyi képzéseket és az építész szakképzettséget tanúsító okiratok kivételével) magyar nyelvű hatósági bizonyítványt állít ki. (www.oktatas.hu » Képzések elismertetése)

5. LAKHATÁS

Lakhatás/szállás

Amennyiben lakást szeretne bérelni írországi tartózkodása során, a helyi lapokban érdemes a hirdetéseket megtekinteni. Ajánlott még az ingatlanügynökségek felkeresése, akik azonban az egy havi albérleti díjnak megfelelő összegű közvetítői díjat számítanak fel. Rövidebb időtartamú/átmeneti szállás keresés esetén érdemes igénybe venni az utazási irodák szolgáltatásait is.

Az EURES a hazatérésben is segít

Egy hosszabb külföldi tartózkodás után Magyarországra visszatéréshez is szükséges lehet iránymutatás. Az EURES Magyarország a hazatérő munkavállalókat is segíti az álláskeresésben, elhelyezkedésben és támogatja őket abban, hogy a külföldön szerzett tapasztalataikat és nyelvtudásukat itthon kamatoztathassák.

Az EURES „Újra Itthon!” című kiadványa gyakorlati ügyintézési tanácsokat ad a hazatérést tervező magyar állampolgároknak. Letölthető innen:

https://eures.munka.hu/Lapok/eures_allaskeresoknek/eures_allaskeresoknek_hazaterok.aspx

TOVÁBBI HASZNOS ELÉRHETŐSÉGEK

Public Service Information (átfogó, részletes információk az írországi életkörülmények és munkavállalás minden területéről): www.citizensinformation.ie

Álláskeresés

www.monster.ie, www.jobs.ie/, www.irishjobs.ie/, www.recruitireland.com/, <https://execjobs.irishtimes.com/>

Újságok

Irish Independent (<https://www.independent.ie>)

The Irish Times (<https://www.irishtimes.com>)

The Irish Sun (www.thesun.ie)

The Herald (www.herald.ie)

Lakáskeresés

www.daft.ie, www.myhome.ie, www.rent.ie, www.property.ie

Lakhatási információk

www.citizensinformation.ie/en/housing/

Magyarország Dublini Nagykövetsége

2 Fitzwilliam Place, Dublin 2

Tel.: +35 31 661-30-91, +35 31 661-30-92

E-mail: mission.dub@mfa.gov.hu

Web: <https://dublin.mfa.gov.hu>

A kiadványban szereplő adatok tájékoztató jellegűek és nem teljes körűek.

Kapcsolatba lépett már az EURES-sel?

Kérdéseire szívesen válaszolunk.

e-mail: eures@lab.hu

Facebook: facebook.com/EURESHungary

További információk

EURES – Az Európai Foglalkoztatási Mobilitás Portálja:

eures.europa.eu

European Job Days – Európai Állásbörzék: europeanjobdays.eu

EURES Magyarország hálózata: eures.munka.hu

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: nfsz.munka.hu

Virtuális Munkaerőpiac Portál: vmp.munka.hu

PÉNZÜGYMINISZTERIUM 2018.

Kiadó:
Pénzügyminisztérium
Foglalkoztatási Szolgálat Főosztály
EURES Nemzeti Koordinációs Iroda

MUNKAVÁLLALÁSI FELTÉTELEK

ÍRORSZÁG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE